

67 CAÑONAZOS TALMÚDICOS: VOL. 57
(Bava Batra 3b-4a: Herodes ¿el grande?)

הורדוס עבדא דבית חשמונאי הוה. נתן עיניו באותה תינוקת. יומא חד שמע
ההוא גברא בת קלא דאמר: "כל עבדא דמריד השתא מצלח". קם קטלינהו
לכולהו מרותיה ושיירה לההיא ינוקתא. כי חזת ההיא ינוקתא דקא בעי
למינסבה סליקא לאיגרא ורמא קלא אמרה: "כל מאן דאתי ואמר מבית
חשמונאי קאתינא עבדא הוא!" דלא אישתיירא מינייהו אלא ההיא ינוקתא
וההיא ינוקתא נפלה מאיגרא לארעא. טמנה שבע שנין בדובשא.

איכא דאמרי בא עליה.

איכא דאמרי לא בא עליה.

דאמרי לה בא עליה הא דטמנה ליתוביה ליצריה.

ודאמרי לה לא בא עליה האי דטמנה כי היכי דנאמרו בת מלך נסב.

אמר: מאן דריש "מקרב אחיך תשים עליך מלך" (דברים יז)?
רבנן!

קם קטלינהו לכולהו רבנן.

שבקיה לבבא בן בוטא למשקל עצה מניה. (4a)

אהדר ליה כלילא דיילי נקרינהו לעיניה.

יומא חד אתא ויתייב קמיה אמר: חזי מר האי עבדא בישא מאי קא עביד?

אמר ליה: מאי אעביד ליה?

א"ל: נלטייה מר!

אמר ליה: [כתיב] (קוהלת י) "גם במדעך מלך אל תקלל"

אמר ליה: האי לאו מלך הוא!

א"ל: וליהוי עשיר בעלמא וכתיב (קוהלת י) "ובחדרי משכבך אל תקלל

עשיר" ולא יהא אלא נשיא וכתיב (שמות כב) "ונשיא בעמך לא תאור".

א"ל: בעושה מעשה עמך והאי לאו עושה מעשה עמך!

א"ל מסתפינא מיניה.

א"ל: ליכא איניש דאזיל דלימא ליה דאנא ואת יתיבנא.

א"ל: כתיב (קוהלת י) "כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר"

א"ל: אנא הוא. אי הואי ידענא דזהרי רבנן כולי האי לא הוה קטילנא להו.

השתא מאי תקנתיה דההוא גברא?

א"ל: הוא כבה אורו של עולם דכתיב (משלי ו) "כי נר מצוה ותורה אור" ילך ויעסוק באורו של עולם דכתיב (ישעיהו ב) "ונהרו אליו כל הגוים".

איכא דאמרי: הכי א"ל הוא סימא עינו של עולם דכתיב (במדבר טו) "והיה אם מעיני העדה" ילך ויתעסק בעינו של עולם דכתיב (יחזקאל כד) "הנני מחלל את מקדשי גאון עוזכם מחמד עיניכם"

א"ל: מסתפינא ממלכותא.

א"ל: שדר שליחא וליזיל שתא וליעכב שתא ולהדר שתא אדהכי והכי סתרית [ליה] ובניית [ליה].

עבד הכי.

שלחו ליה: אם לא סתרתה-אל תסתור. ואם סתרתה-אל תבני. ואם סתרתה ובנית-עבדי בישא בתר דעבדין מתמלכין. אם זיינך עלך ספרך כאן: לא רכא ולא בר רכא. הורדוס עבדא קלניא מתעביד.

מאי רכא? מלכותא דכתיב (שמואל ב ג) "אנכי היום רך ומשוח מלך" ואי

בעית אימא מהכא: (בראשית מח) "ויקראו לפניו אברך"

אמרי: מי שלא ראה בנין הורדוס לא ראה בנין נאה [מימיו].

במאי בנייה? אמר רבה: באבני שישא ומרמרא.

איכא דאמרי: באבני כוחלא שישא ומרמרא. אפיק שפה ועייל שפה

כי היכי דנקביל סידא. סבר למשעייה בדהבא אמרו ליה רבנן:

"שבקיה דהכי שפיר טפי דמיחזי כי אידוותא דימא"

ובבא בר בוטא היכי עבד הכי? והאמר רב יהודה אמר רב ואיתימא ר' יהושע בן לוי: מפני מה נענש דניאל מפני שהשיא עצה לנבוכדנצר? שנאמר (דניאל

ד) "להן מלכא מלכי ישפר עלך וחטאיך בצדקה פרוק ועויתך במיחן עניין הן תהוי ארכא לשלותך" וגו' וכתוב (דניאל ד) "כולא מטא על נבוכדנצר מלכא" וכתוב "ולקצת ירחין תרי עשר וגו'"
איבעית אימא שאני עבדא דאיחייב במצות
ואיבעית אימא שאני בית המקדש דאי לא מלכות לא מתבני.
ודניאל מנלן דאיענש? אילימא משום דכתוב (אסתר ד) "ותקרא אסתר להתך"
ואמר רב: התך זה דניאל.
הניחא למ"ד שחתכוהו מגדולתו אלא למ"ד שכל דברי מלכות נחתכין על
פיו מאי איכא למימר? דשדיוהו לגובא דאריוותא: